

SADRŽAJ

I UVOD.....	3
Pozadina.....	3
Metodologija.....	5
Opći podaci o opštini.....	5
II NALAZI STANJA KVALITETA ŽIVOTA GRAĐANA PO DEFINISANIM INDIKATORIMA.....	7
KOMUNALNE USLUGE	7
ZAPOŠLJAVANJE.....	8
ZDRAVSTVENA I SOCIJALNA ZAŠTITA	8
OBRAZOVANJE	9
PUTNA INFRASTRUKTURA	10
JAVNI PREVOZ	10
KULTURA, SPORT, TURIZAM i NVO.....	10
LOKALNA UPRAVA KAO SERVIS GRAĐANIMA.....	11
III POREĐENJA MEĐU POSMATRANIM OPŠTINAMA/GRADOVIMA.....	14
IV PLAN RADA NAČELNIKA I STRATEGIJA RAZVOJA OPŠTINE.....	19
V ZAKLJUČCI I PREPORUKE.....	20

I UVOD

1. Pozadina

Centri civilnih inicijativa krajem 2008. godine pokrenuli su projekat „Lokalna uprava za kvalitet života građana“, podržan od strane Evropske Unije. Osnovni cilj ovog Projekta je unaprijediti odgovornost lokalnih vlasti prema građanima, s naglaskom na 14 odabranih opština¹ u BiH, u vršenju lokalnih poslova i doprinijeti boljim uslovima života građana. Kao prvi od tri specifična cilja koji će doprinijeti ispunjenju osnovnog cilja Projekta definisali smo pružanje analitičkih informacija građanima ciljanih opština o efikasnosti rada njihovih lokalnih vlasti odnosno izabranih predstavnika u odnosu na ključne parametre koji čine kvalitet života građana, i to dva puta godišnje. Ovaj izvještaj predstavlja prvi odnosno preliminarni izvještaj od ukupno četiri koji će tokom trajanja projekta biti prezentovani javnosti.

Nadgledanjem rada lokalnih vlasti te kreiranjem baze podataka sa rezultatima nadgledanja uspostaviće se praksa nezavisnog praćenja rada lokalnih vlasti ali i stvoriti resurs za kontinuitet analize i vrednovanja rada vlasti. Pored neposrednog informisanja građana o nalazima praćenja rada vlasti cilj je da ovaj resurs pozitivno utiče i na sferu istraživačkog novinarstva, saradnju nevladinih organizacija, podršku akademskim istraživačima itd.

U zadnjih tri-četiri godine opštine u BiH primile su značajnu finansijsku i tehničku podršku kako bi unaprijedile efikasnost svog rada². Otvorene su brojne šalter-sale, instalisani novi softveri i oprema te, generalno gledajući, efikasnost rada lokalnih upravo postepeno napreduje. Ipak, ovo je ‘samo’ tehnička strana priče – svakako nedovoljna. Građani su još uvijek nezadovoljni brojnim problemima unutar svojih zajednica kao i generalno nemogućnošću da neposredno učestvuju u procesima odlučivanja³. Za posljedicu imamo problematičan način utvrđivanje prioriteta kojima će se baviti lokalne vlasti (uglavnom bazirano na političkim agendama) te odsustvo poboljšanja uslova života građana u mjestima u kojima žive. Jednostavno govoreći, lokalne vlasti se gotovo ne osjećaju odgovornim za egzitencijalna pitanja građana, niti su im problemi i potrebe građana u fokusu interesovanja i primarno su, u svom radu, orientisani prema interesima političkim partija (primjer – inicijative za smjenu načelnika iz političkih razloga koje su građani odbili – Teslić, Bos. Krupa, itd).

U ovakovom stanju, bez preciznih parametara i sistematskog praćenja promjena tokom mandatnog perioda, gotovo je nemoguće procjeniti stvarnu uspješnost rada bilo kojeg načelnika opština. Odsustvo analitičkih informacija o vrijednostima raznih aspekata ‘kvaliteta života’ građana (dostupnost, kvalitet i cijena komunalnih usluga, stanje infrastrukture u opštini, zaposlenost, obrazovanje, socijalna zaštita, ulaganja u kulturu i sport, podrška radu nevladinih organizacija itd) i tendencijama kretanja tih vrjednosti na početku i kraju mandata načelnika, na daje mogućnost stvarne evaluacije rada jednog načelnika. Sve se na kraju svede na paušalne ocjene i predizborna

---

¹ 14 opština koje su obuhvaćene projektom selektirane su na osnovu ranije utvrđenih kriterijuma koji uključuju različitost stepena razvijenosti, urbano – ruralnu orientaciju, gografsku zastupljenost. Izabrane opštine su: Banjaluka, Tuzla, Novo Sarajevo, Mostar, Doboj, Pale, Foča, Trebinje, Bihać, Travnik, Široki Brijeg, Livno, Bijeljina i Zenica.

² Primjer; samo unutar Projekta Upravne Odgovornosti (GAP) koji je proveden tokom 2004 – 2007 god, 41 opština je primila značajna sredstva i tehničku asistenciju (vrijednost projekta bila je preko 20 mil. USD – izvor <http://www.lokalna-uprava.ba/>) u svrhu jačanja efikasnosti rada.

³ Ovo je jedan od zaključaka istraživanja ‘Status učešća građana u procesima odlučivanja u BiH za 2007’; cijeli izvještaj dostupan na www.ccibh.org

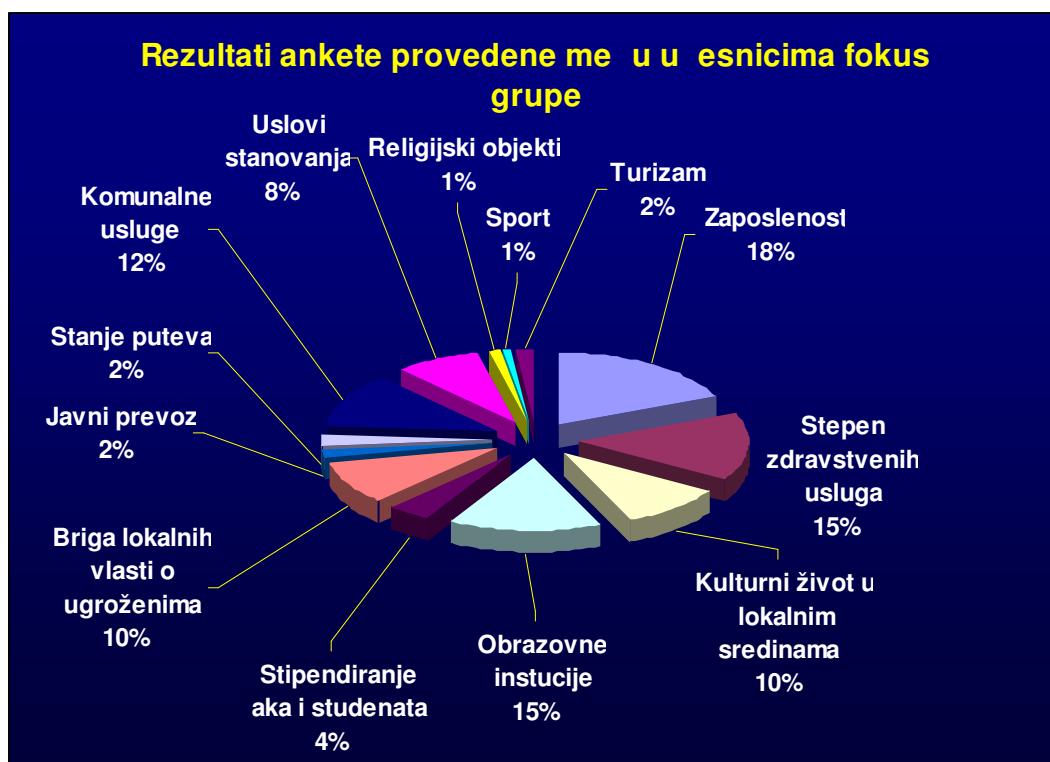
ubjeđivanja građana/birača, s jedne strane, da su oni (načelnici) ipak postigli dobre rezultate, a, s druge (opozicione) da nisu uradili ništa. U takvoj situaciji građani nisu u mogućnosti objektivno pratiti rad načelnika tokom mandata (pa da to eventualno bude osnova za pokretanje procesa opoziva načelnika) niti mogu donijeti razumnu odluku baziranu na činjenicama tokom lokalnih izbora.

Dakle, unatoč poboljšanim upravnim procedurama, u ciljanim opština nema ili su jako slabe osnove za nezavisno praćenje i vrednovanje rada vlasti tokom ili nakon mandata. U takvim okolnostima izabrani predstavnici 'plivaju' u obećanjima od izbora do izbora dok interesi građana u vezi sa kvalitetom života rijetko budu zadovoljeni.

Šta god napravile tokom svog mandata – lokalne vlasti predstavljaju svoj rad kao uspješan, a u stvarnosti je to teško ocijeniti – dati konkretne činjenice/indikatore promjena, oslobođene od političkih ocjena i interesa, u smislu uspješnosti rada vlasti tokom 4 godine mandata.

Pristup CCI-a u ovom projektu polazi od činjenice da su lokalne vlasti nadležne i odgovorne za brojne oblasti koje značajno utiču na kvaliteta života građana, te je to osnov za inicijativu u vezi sa konkretnizovanjem njihove odgovornosti za obezbijeđivanje boljeg kvaliteta života građana.

U pripremi ovog projekta CCI je uradio istraživanje na temu 'percepcija građana pitanja kvaliteta života' kroz niz fokus grupa sa građanima u 5 većih gradova u BiH – koji su dijelom obuhvaćeni ovim projektom. Tom prilikom građani su dali odgovor kako oni vide aspekte kvaliteta života, koje bi trebale zadovoljiti njihove lokalne vlasti. Grafikoni ispod pojašnjavaju stavove građana i predstavljaju oblasti kao i prioritete unutar tih oblasti kojim bi se lokalne vlasti trebale baviti.

Analizom nadležnosti i raspoloživih resursa opština, te, mjerenoj konkretno urađenog od strane lokalnih vlasti i stavljanjem tih rezultata u kontekst ukupnog stanja u pojedinim oblastima problemi će, s jedne strane, biti jasno identifikovani i adresirani načelnicima uz zahtjeve za hitno djelovanje a s

druge strane građanima će biti stavljen na raspolaganje nezavisan izvor informacija koje će im pomoći u njihovom političkom opredjeljivanju i djelovanju.

2. Metodologija

Na početku aktivnosti na izradi opštinskih izvještaja o stanju indikatora kvaliteta života, osoblje CCI izvršilo je pripremne aktivnosti u smislu kreiranja liste indikatora i njihovog grupisanja na osnovu srodnosti i mogućnosti što jednostavnije sistematizacije. Želeći da sagledamo što veći broj indikatora i njihovo stanje približimo građanima, pojavio se problem preobimnosti i širokog spektra podataka koje treba obuhvatiti. Ipak, svi definisani indikatori grupisani su u 8 osnovnih kategorija za koje se sa sigurnošću može reći da pretstavljaju najznačajnije indikatora kvaliteta života građana u zajednici.

Prvo snimanje stanja vršeno je završno sa 31.12.2008. godine, nakon čega su se mogle napraviti prve komparativne analize među gradovima u BiH. Zbog različitosti u broju stanovnika odnosno veličini opština obuhvaćenih Projektom, većina podataka u komparativnom dijelu iskazana je procentualno u smislu stepena izdvajanja sredstava iz budžeta opštine, ili u odnosu na jednog stanovnika.

Primarni izvor informacija bili su razni dokumenti⁴ koje su kreirale lokalne uprave, korespondencija sa kontakt osobama u opštinama i javnim preduzećima koje su dostavljale odgovore na postavljena pitanja, zabilješke sa praćenja sjednica SO/OV, te drugi analitički izvještaji rađeni u proteklom periodu. Sekundarni izvor informacija bili su podaci objavljivani u medijima i internet prezentacijama lokalnih uprava i javnih preduzeća, te podaci zavoda za statistiku RS i Federacije BiH. Obzirom da se radi o preliminarnom izvještaju, nisu prikupljeni podaci metodama istraživanja javnog mnjenja, ali će to svakako biti praksa u budućim izvještajima.

Problemi sa kojima smo se susretali su raznoliki. Sporost dostavljanja nekih traženih informacija, dostavljanje nepreciznih, uopštenih ili netačnih informacija, različiti podaci iz različitih izvora po istom pitanju, te maglovite i neprecizne stavke u budžetima opština, bile su osnovne prepreke. Pored toga, za pouzdan analitički prikaz potrebno je bilo uzeti u obzir i različite nadležnosti koje imaju lokalne uprave u RS i FBiH, obzirom na postojanje srednjeg nivoa vlasti u FBiH.

3. Opšti podaci o opštini

Doboj je grad sa oko 35.000 stanovnika, i približno 80.000 stanovnika na području cijele opštine. Cifre su približne i rezultat su izvršene procjene od strane Zavoda za statistiku RS u Banjaluci, jer u poslednjih 15 godina nije vršen zvaničan popis stanovništva. Administrativni je i saobraćajni centar regiona. Uz grad Doboj, područje opštine čini 89 naseljenih mjesta organizovanih u 73 mjesne zajednice.

Održavanjem Opštih izbora, u oktobru 2008., većinsku vlast u ovoj opštini osvojila je SDS, koja je vladajuća politička stranka u Doboju od prvih demokratskih izbora 1990. godine. Posljednjim izborima nije bilo promjena u funkcionisanju vlasti, kao ni značajnijih presonalnih promjena. Osim SDS-a u vlasti su, odnosno neformalnoj koaliciji, izabrani predstavnici i kadrovi iz SDP, Saveza SBiH-

---

⁴ Službeni glasnici, budžeti opština, Izvještaji i programi rada, odluke, zaključci, rješenja, te strategije razvoja i druge studije

SDA, predstavnik nacionalnih manjina i nezavisni odbornik, koji je bio izabran na listi PDP. Na drugoj strani, u opoziciji je SNSD i odbornik sa liste PDP-a, koji djeluje kao nezavisni odbornik. Načelnik opštine time ima čvrstu skupštinsku većinu od 19 odbornika, dok je preostalih 10 u opoziciji (dobojska skupština broji 29 odborničkih mjesta).

Struktura lokalne uprave nakon izbora 2008,

Načelnik opštine – Obren Petrović

Zamjenik načelnika opštine – Mladen Mičić

Sekretar SO – Milenko Ivančević

Predsjednik Skupštine opštine - Enes Suljkanović

Potpredsjednik SO – Zlatko Spasojević

Odbornici Skupštine opštine

Odbornici SDS: Daliborka Lukić, Popović Brankica, Vuković Ljubica, Škorić Zoran, Kerić Karmela, Žakula Simuna, Petra Božičković, Đurković Sreto-Pekara, Kovačević Aleksandar, Panzalović Duško, Gligorić Milenko, Petrović Zdravko, Mitrović Slobodan i Gostimirović Slobodan. **Odbornici SNSD:** Lazić Zoran, Panić Dušan, Kuzmić Zlatko, Vasilić Spomenko, Kuzmić Velemir – Veljo, Đordić Vlado, Pejić Željko, Đurić Dalibor i Krulj Vanja. **Odbornici SDP:** Suljkanović Enes (predsjednik SO) i Mešić Sado. **Nezavisni odbornici:** Marić Siniša i Spasojević Zlatko (potpredsjednik SO) – oba izabrani sa liste PDP, **Lista SDA – S BiH:** Bajraktarević Murvet, **Nacionalne manjine:** Marković Dragan.

Budžet opštine Doboј za 2009. godinu planiran je, prvo bitno, u iznosu od 39.725.130 KM odnosno u nivou ostvarenog Budžeta za 2008. godinu. Rebalansom, usvojenim na sjednici SO od 11.06.2009. Budžet je smanjen za 19%, odnosno, na 32.150.000 KM.

Tabelarni prikaz za vrijednosti indikatora kada su u pitanju budžeska izdvajanja:

Budžet 2008 (KM)	Plan 2009 (KM)	Rebalans 2009 (KM)
Planiran 44.748.500 (KM) ostvaren 39.725.130 (KM)	39.725.130 (KM)	32.150.000 (KM) sjednica SO 11.06.2009.godine

II NALAZI STANJA KVALITETA ŽIVOTA GRAĐANA PO DEFINISANIM INDIKATORIMA

2.1. KOMUNALNE USLUGE

U Doboju mjesечni računi za grejnu sezonu od šest mjeseci po kvadratnom metru za indivi-dualne potrošače su 1,52 marke, što spada u niže cijene grijanja u gradovima BiH koji imaju centralne gradske kotlovnice. Ali je za privredne subjekte cijena više od 5 maraka za kvadrat.

Cijene grijanja u 2009. godini ostale su na istom, prošlogodišnjem nivou.

Kubni metar vode građani u Doboju su do juna ove godine plaćali 0,43 pfeninga, a na osnovu količine kubika utrošene vode kanalizaciju po 19 feninga. Ova odluka bila je na snazi do 11. juna, kada su odlukom Skupštine opštine te cijene povećane, usluga isporuke vode za 47 odsto, a odvoda kanalizacije čak za 70 odsto. Tako sada domaćinstva kubni metar vode plaćaju po 0,63 pfeninga, a kanalizaciju 0,32 pfeninga na osnovu količine kubika utrošene vode. Pravna lica vodu plaćaju 2,14 pfeninga, a kanalizaciju po utrošenoj količini vode 0,94 pfeninga.

Poskupljenje vode potrošači u Doboju su dočekali sa negodovanjem, pa je organizovano i potpisivanje peticije sa zahtjevom za vraćanje cijena na raniji nivo, a javno su se protestom oglasile i neke nevladine organizacije.

Cijena odvoza smeća je 6,60 KM i identična je za sva domaćinstva, bez obzira na broj ukućana. U naplati odvoza smeća za stanove, ne uzima se u obzir kvadratura stana. Isto tako, Komunalno preduzeće „Progres“ nejednako tretira potrošače u užoj gradskoj zoni i one u prigradskim naseljima. U gradu se smeće odvozi svaki dan, a u prigradskim naseljima Usora i Bare samo jednom nedeljno, što, pogotovo u vrijeme velikih vrućina predstavlja značajan problem za tamošnje stanovništvo.

Kada je riječ o pogrebnim djelatnostima, KP „Progres“ naplaćuje neopravdano veliku cijenu za godišnji zakup grobnog mjesta od 100 KM, dok je nešto povoljniji zakup na duži period, jer na 10 godina iznosi 310 maraka.

Budžetska stavka	Realizacija Budžeta za 2008. godinu	Plan Budžeta za 2009. godinu	Rebalans Budžeta za 2009. godinu
Održavanje javne rasvjete	-	100.000,00	40.000,00
Javna rasvjeta	34.632,00	585.000,00	390.000,00
Vodosnabdjevanje	232.278,00	400.000,00	450.000,00
Izgradnja fekalne i oborinske kanalizacije	-	413.000,00	200.000,00

2.2. ZAPOŠLJAVANJE

Zaposlenih u Doboju, prema podacima iz Opštine, na kraju 2008. godine bilo je 13 hiljada, a, prema istom izvoru, sa 30.06.2009.godine je na području opštine zaposleno ukupno 9.919 radnika, što ukazuje da je u prvoj polovini ove godine došlo do znatnog smanjenja broja zaposlenih.

Nezaposlenih lica, prema podacima republičkog Zavoda za zapošljavanje u opštini Dobojsa 31.12.2008. godine bilo je 9.900, a sa 30.06.2009. godine 10.400.

U oblasti zapošljavanja u opštini Dobojs pozitivnim se smatra omogućavanje pripravnicima da ih veći broj u organizacijama, preduzećima i ustanovama, čiji je osnivač opština, kao i u samoj Opštini, odrade pripravnički staž. Ali, isto tako Opština ne čini ništa ili dovoljno da stimuliše zapošljavanje mlađih kadrova.

Formirana Agencija za razvoj malih i srednjih preduzeća nema značajnijih rezultata na privlačenju investicija privatnog sektora.

2.3 ZDRAVSTVENA I SOCIJALNA ZAŠTITA

U Doboju je u 2008. godini za primarnu zdravstvenu zaštitu iz opštinskog budžeta bilo je planirano 150 hiljada maraka, ali je od tog iznosa na kraju godine realizovano svega 62.586 maraka. U budžetskom planu za 2009. godinu je za zdravstvo bilo planirano 175.000 maraka, a rebalansom u junu je ta stavka smanjena na 132.000 maraka. Očigledno je da su sredstva koje od Fonda zdravstva RS dobija Dom zdravlja, kao i osnivača opštine Dobojs, nedovoljna za normalno funkcionisanje ove ustanove, jer je ona u velikim dugovima prema dobavljačima, za energiju, a i ima i drugih obaveza.

Dobojs prednjači po broju ljekara u odnosu na većinu drugih gradova u RS i BiH, tako da ih je 130 u primarnoj zdravstvenoj zaštiti i još 110 u sekundarnoj zdravstvenoj zaštiti. Takođe i u broju vozila Hitne pomoći, koje lokalni Dom zdravlja ima čak sedam. Ali isto tako nedostatkom se može smatrati to što regionalna Opšta bolnica nema vozila za Hitnu pomoć, što počesto izaziva probleme i zbrinjavanju povrijeđenih prilikom njihovog upućivanja u druge zdravstvene centre.

Za socijalnu zaštitu je u prošloj godini izdvojeno 3,5 miliona maraka. Dobojs nema Javne kuhinje kao vid socijalne pomoći ugroženom stanovništvu. U prvoj polovini 2009. godine došlo je do povećanja broja korisnika socijalne pomoći. Tako je trenutno 107 korisnika stalne novčane pomoći, četvoro djece je smješteno u hraniteljske porodice, dok je registrovano 1.073 korisnika dodatka za tuđu njegu i pomoć (ranije 1.026). Ostali podaci su kao i na presjeku sa 31.12.2008. godine.

Međutim, u sferi socijalne zaštite rebalansom su znatno smanjena sredstva za hendikepirane osobe sa 180.000 planiranih na 160.000, penzionere sa 400.000 na 200.000, u stavki za porodicu i djecu sa 1.333.100 na 1.217.000 maraka, kao i sve ostale kategorije. Generalno, smanjenje izdvajanja za socijalnu zaštitu u budžetu opštine za 2009. godinu u odnosu na 2008. godinu za dva miliona KM može da ima negativne, pa i dalekosežne posledice po potencijalne korisnike socijalne pomoći.

Roditelji smeštaj djece u vrtićima u ovom gradu plaćaju 130 maraka.

Budžetska stavka	Realizacija Budžeta za 2008. godinu	Plan Budžeta za 2009. godinu	Rebalans Budžeta za 2009. godinu
Finansiranje zdravstvene zaštite i zdravstva iz opštinskog budžeta	62.586,00	155.000,00	117.000,00
Učešće u izgradnji i sanaciji ambulantni	-	20.000	15.000

2.4 OBRAZOVANJE

U opštini Doboј ima devet osnovnih i šest srednjih škola. Upisnina za srednjoškolece u septembru je za dobojske đake 50 maraka. Doboј ima jedan univerzitet i fakultet, koji je istureno odjeljenje Univerziteta u Istočnom Sarajevu. Opština za srednje i više obrazovanje izdvaja više od dva miliona, a preko 300.000 maraka izdvojila je za Visoko obrazovanje. Sa druge strane za osnovno je u prošloj godini izdvojila 60.000 maraka, planom za 2009. godinu je predvidjela 80.000, a rebalansom u junu svega 20.000 maraka. Doboј je među prvim opštinama u BiH po broju stipendista iz opštinskog budžeta. U 2008. godini za učeničke i studentske stipendije izdvojeno je više od 800.000 maraka. Odluka o stipendiraju studenata je još na snazi, ugovori sa studentima i đacima opština je potpisala i početkom ove godine, ali do 30. juna za te namjene nisu izdvajanja sredstva osim 57 hiljada maraka za neisplaćene stipendije u 2008. godini. U 2009. godini je za te namjene planirano 1.100.000 maraka, a rebalansom 960.000 maraka.

Opština nema Studentski dom, koji je potreban zbog činjenice da Doboј ima više od hiljadu studenata koji se škuljuju u ovom gradu. Bilo je inicijativa da postojeći Dom učenika preraste u učeničko-studentki dom, ali je raspoloživih 120 mesta nedovoljno da zadovolji sve potrebe učeničke i studentske populacije.

Budžetska stavka	Realizacija Budžeta za 2008. godinu	Plan Budžeta za 2009. godinu	Rebalans Budžeta za 2009. godinu
Pomoć u školovanju učenika i studenata	821.000,00	1.100.000,00	960.000,00
Finansiranje osnovnog obrazovanja	61.006	80.000	20.000
Sredstva za srednje i više obrazovanje	2.208.597	2.637.900	2.280.400
Sredstva za drugi stepen visokog obrazovanja - finansiranje Saobraćajnog fakulteta	337.900	150.000	100.000

Materijalni troškovi Doma učenika	-	22.000	11.000
--------------------------------------	---	--------	--------

2.5 PUTNA INFRASTRUKTURA

Prema Programu za održavanje i rekonstrukciju lokalne putne mreže opštine Doboј, koji je usvojen na sjednici Skupštine Opštine Doboј 23.04.2008 godine, ukupna sredstva za asfaltiranje planirana su na iznos od 3.070.000,00KM, od toga je iz budžeta predviđeno 1.500.000,00 KM, dok je po osnovu kreditnih zaduženja opštine Doboј predviđeno 1.570.000,00KM.

U odobrenim kreditima opštini Doboј ostalo je nerealizovanih 94 hiljade maraka, koje će se utrošiti u 2009. godini prema programu kapitalnih ulaganja. Zbog recesije je došlo do značajnog smanjenja u revitalizaciji putne mreže u opštini, kao i usporavanja dinamike rješavanja kapitalnih ulaganja u gradsku putnu infrastrukturu.

Planom za 2009. godinu za rekonstrukciju i asfaltiranje lokalnih puteva bila su predviđena 1,3 miliona maraka, što je višestruko manje u odnosu na izdvajanja za te namjene u izbornoj 2008. godini.

Poseban problem u Doboju predstavlja nedostatak parking mjesta. Posao na naplati 350 uređenih parking mjesta povjeren je preduzeću invalida „Sloboda“, a cijena je povoljna i iznosi jednu KM za cijeli dan i na svim mjestima. „Sloboda“ novac predaje u opštinsku blagajnu, a opština obezbjeđuje plate za radnike parkinga kao osnivač tog preduzeća.

Budžetska stavka	Realizacija Budžeta za 2008. godinu	Plan Budžeta za 2009. godinu	Rebalans Budžeta za 2009. godinu
Rekonstrukcija i asfaltiranje lokalnih puteva	2.529.735 KM i još 1.989.534 iz kredita	1.350.000	1.300.000
Održavanje i zaštita lokalnih puteva	939.642	400.000,00	530.000,00
Održavanje i sanacija gradskih saobraćajnica	-	414.000	230.000,00
Zimska služba	-	40.000,00	55.000,00

2.6. JAVNI PREVOZ

U Doboju je sjedište nekoliko prevozničkih preduzeća (Bosnaekspres, Trebavaekspres i dr), a prevozničku djelatnost na području opštine obavljaju i prevoznici iz Federacije BiH. Taksi služba je formalno organizovana, ali ne predstavlja značajniji faktor u javnom prevozu.

Gradski saobraćaj tokom rata, kao i sve do prije unazad pet godina u Doboju nije funkcionsao. Trenutno su velike gužve u saobraćaju, jer je očigledno da su 24 dnevna polaska autobusa nedovoljno za zadovoljenje potreba građana. To stanje nije povoljnije niti kada je u pitanju prigradski saobraćaj, jer sa gradsko autobuske stanice je dnevno tek 80 polazaka.

Cijene preplatničkih karata se ne mogu smatrati povoljnim, jer za udaljenost od 25 kilometara za čak mjeseca karta je 55 KM, a za 30 kilometara 60 KM. Posebno nepovoljne cijene mjesecnih karata su za radnike, jer one za udaljenost od 25 kilometara znose 100 KM, a za udaljenost 30 kilometara 120 KM. Za krajnju destinaciju gradskog autobusa (Rudanka - 10 kilometara) cijena za mjesec je 60 KM. Pojedinačna cijena, osim za gradski Bus, za navedene relacije je 4 KM, umanjeno za 10 odsto.

2.7. KULTURA, SPORT, TURIZAM i NVO

U oblasti kulture u 2008. godini iz opštinskog budžeta Doboja za kulturu je planirano 494.500 maraka, a utrošeno 508.116 maraka.

Za sport je opština prema planu izdvojila 600 hiljada maraka, a za izgradnju sportske infrastrukture 70 hiljada.

Za razvoj turizma iz dobojskog opštinskog budžeta planirano je 450 hiljada maraka, a finansiranje projekata nevladinih organizacija 150 hiljada.

Opština je osnivač Turističke organizacije opštine Doboј (TOD), a aktivna je i Organizacija za razvoj turizma „Rotor“, kojoj je opština povjerila upravljanje Gradskom tvrđavom.

U odnosu na prošlu godinu, sredstva za sport su rebalansom za 2009. godinu dvostruko umanjena.

Tradicionalno, opština značajnim sredstvima pomaže organizaciju Međunarodnog rukometnog TV turnira. Prošle godine za te namjene utrošeno je 100.000 maraka, planom za 2009. godinu bilo je predviđeno izdvajanje 150.000, a rebalansom je ta stavka smanjena na 120.000 maraka. Turnir se odigrava u neadekvatnoj poluotvorenoj dvorani, jer grad nema odgovarajućeg sportskog objekta za te namjene, kao i održavanje drugih značajnijih sportskih manifestacija. Jer, one se održavaju u toj poluotvorenoj i dvorani Srednjoškolskog centra. Opština je u junu 2009. godine donijela odluku o gradnji sportskog kompleksa sa hotelom, koji u vrednosti od 15 miliona KM planira izgraditi u saradnji sa Vladom RS.

U rebalansu budžeta za 2009. godinu, smanjena su sredstva za finansiranje projekata za NVO na 100.000 maraka na godišnjem nivou, sa prvobitno planiranih 150.000 maraka.

Gradski i regionalni Muzej iako egzistira dugi niz godina i ima poluvjekovnu tradiciju više od 15 godina nema stalnu muzejsku postavku.

Budžetska stavka	Realizacija Budžeta za 2008. godinu	Plan Budžeta za 2009. godinu	Rebalans Budžeta za 2009. godinu
Sredstva za Centar za kulturu i obrazovanje	138.271	120.000	120.000,00
Sredstva za Narodnu biblioteku	24.400	17.000	17.000
Udruženja građana	298.291	150.000	100.000
Sredstva za finansiranje razvoja turizma	575.000	380.000	280.000
Sredstva za finansiranje sporta	650.000	400.000	300.000

2.8. LOKALNA UPRAVA KAO SERVIS GRAĐANIMA

Planom za 2009. godinu, je bilo predviđeno povećanje plata i naknada troškova zaposlenih u opštinskoj upravi i skupštinskih odbornika, za više od dva miliona maraka u odnosu na izvršenje budžeta u 2008. godini.

Rebalansom ta je stavka nešto korigovana, pa je sada veća od prošlogodišnje za milion i po maraka. Za naknade skupštinskim odbornicima, samo u prvoj polovini ove godine izdvojeno je više sredstava nego za cijelu prošlu godinu.

Odbornici u Skupštini opštine Doboј su prema važećoj odluci za paušal mesečno dobijali 1.500 maraka, a odlukom u mjesecu junu 2009. godine on je smanjen na 1.225 maraka. Odlukom SO za 15 odsto smanjene su i plate funkcionerima i službenicima, kao i direktorima preduzeća i ustanova čiji je osnivač opština, a čija su primanja veća od 2.000 maraka.

U opštini Doboј prisustvo vjenčanjima odbornici su prema dosadašnjoj odluci naplaćivali po 70 maraka. Vjenčanje u radno vrijeme opštine je za mladence besplatno, vikendom u gradu 30, a izvan opštine 50 maraka.

Opština nema urednu prostorno-plansku dokumentaciju, jer ona postoji samo za dio grada, a za veći dio je istekla ili nije urađena. Opština posjeduje vrlo modernu šalter salu, kao i Info pult, ali ne i certifikate o kvalitetu rada lokalne administracije (ISO i drugi standardi).

Skupštinska zajedanja se ne prenose direktno niti na jednom mediju, samo su tokom 2008 odloženo emitovani dijelovi sjednica posredstvom Hronike Doboja na TV K3 Prnjavor i TV Vikom Gradiška, ali je i to u ovoj godini ukinuto. Takođe, ne postoje redovni i planski utvrđeni sastanci Načelnika Opštine sa građanima.

Organii MZ su konstituisani u svih 73 MZ. Godišnje se predvide sredstva za rad organa MZ, ali se planirano ne ispoštuje u potpunosti. Tako je u 2008. godini za MZ izdvojeno ukupno 100.903 KM, a bilo je predviđeno 148.000 KM. Planom budžeta u 2009. godini za MZ bilo je predviđeno 375.000 maraka, a rebalansom budžeta u junu je ta stavka umanjena na 191.500 KM

Budžetska stavka	Realizacija Budžeta za 2008. godinu	Plan Budžeta za 2009. godinu	Rebalans Budžeta za 2009. godinu
Bruto plate i naknade troškova zaposlenih u Opštinskoj upravi	7.661.188	9.878.900	9.325.000
Naknade skupštinskim odbornicima	302.077	800.000	680.000

III POREĐENJA MEĐU POSMATRANIM OPŠTINAMA/GRAĐOVIMA⁵

Administrativni aparat, njegova glomaznost i troškovi značajno variraju u posmatranim opštinama i gradovima. Opštine sa najvećim brojem zaposlenika su Mostar, Bihać i Trebinje, gdje već na 200 stanovnika dolazi 1 opštinski činovnik. U opština Federacije BiH prosječno je na 330 stanovnika zaposlena 1 osoba u administraciji, dok je taj broj u Republici Srpskoj nešto povoljniji i iznosi 390 stanovnika na 1 zaposlenog⁶. Ovaj broj zaposlenih u lokalnoj administraciji u BiH daleko je od standarda kojem teže evropske i zemlje okruženju od 1-1,5 promila⁷ u odnosu na broj stanovnika. U Sloveniji je, na primjer, na 460 stanovnika zaposlena je 1 osoba u lokalnoj administraciji. Ovome su se, među posmatranim opštinama, približili u Zenici i Travniku, gdje na 410, odnosno 500 stanovnika dolazi 1 zaposleni u lokalnoj upravi.

Istovremeno, za plate i naknade zaposlenih najveća izdvajanja u odnosu na ukupan budžet su u Mostaru, Širokom Brijegu i Foči (22-23%), dok su najmanja opterećenja u Banjaluci, Travniku, Trebinju i Bihaću, i iznose do 15%. Kada su u pitanju naknade u lokalnim parlamentima, ubjedljivo na prvom mjestu po visini primanja su dobojski odbornici, sa mjesечnim dodatkom od čak 1.500 KM⁸, a zatim slijede Banjaluka, Bijeljina i Tuzla. Pored redovnih primanja, odbornici i vijećnici ostvaruju i dodatna primanja na osnovu učešća u radu u raznim komisijama. Najsukromnija primanja imaju lokalni parlamentarci u Mostaru, Livnu, Travniku i Foči, čije su mjesечne naknade u rasponu od 200 do 350 KM. Nakon iznesenih cifara nameće se i logično pitanje da li odbornici SO Dobojski rade 7 puta bolje i kvalitetnije za svoje građane od vijećnika u Livnu, pošto su im primanja u tolikoj mjeri veća?

Nasuprot ovome, kada treba izdvojiti sredstva za rad organa mjesnih zajednica, odbornici i vijećnici nisu baš široke ruke, pa tako u Bijeljini i Trebinju sredstva za ovu namjenu ne prelaze 0,1% od lokalnog budžeta.

OPŠTINA/ GRAD	BUDŽET 2008.	%KULT. ORG.	%KULT. INFR.	% NVO	% RAD MZ	% PLATE LA	MJ. NAKNADE U SO/OV (KM)
Banjaluka	163.000.009	1,8	0,1	0,13	0,2	12	850
Bihać	44.340.635	1,5	0,5	0,5	0,5	15	500
Bijeljina	54.438.621	1,7	1,9	0,13	0,06	16	700
Doboj	45.000.000	1,1	0,3	0,3	0,3	18	1.500
Foča	8.150.000	2	0,9	0,7	0,25	22	350
Livno	11.448.000	2,6	0	0,3	0,02	18	100 ⁹
Mostar	56.358.000	4,5	0,4	0,4	0,05	23	200 ¹⁰
N. Sarajevo	37.595.000	0,67	0,4	0,3	0,14	17	400
Pale	11.346.294	2	0	1,26	0,09	18	500
Š. Brijeg	8.461.400	2,3	0	0,9	1	23	200 ¹¹

⁵ Proračuni i poređenja pravljeni su na osnovu podataka u planovima budžeta za 2008. koji su bili na snazi u decembru 2008.

⁶ „Izvještaj o napretku reforme javne uprave u BiH“, CHP Doboj, 2007.

⁷ Izvor: Ministarstvo za državnu upravu i lokalnu samoupravu Srbije

⁸ Ovaj iznos smanjen je u 2009. godini za 15%, ali i dalje predstavlja enormno viši iznos nego u ostalim opštinama

⁹ Plus 120 KM po održanoj sjednici

¹⁰ Plus 100 KM po održanoj sjednici

¹¹ Plus 150 KM mjesечно za jednu ili više održanih sjednica u toku mjeseca.

Travnik	13.621.000	4,9	0,4	0,4	0,4	14	300
Trebinje	22.305.578	2	0,2	0,5	0,07	15	500
Tuzla	65.961.705	3,4	0	0,5	0,8	19	700
Zenica	42.600.000	1	0,2	n.p.	0,4	20	400

Tabela 1

U oblasti putne infrastrukture, za izgradnju novih i rekonstrukciju postojećih asfaltnih puteva izdvajanja iz lokalnih budžeta najveća su bila u Bihaću, čak 20% od ukupnog budžeta, a najniža u Mostaru, nešto ispod 3%. Većina opština drži prosjek oko 8% od budžeta opštine za ovu namjenu.

U sportsku infrastrukturu u 2008. godini najviše su planirale uložiti opštine Zenica (čak 30%), N. Sarajevo (14%) i Travnik (7,5%), a od ostalih ih izdvaja ulaganje u kapitalne objekte kao što je sportska dvorana. Ne zaostaje ni opština Tuzla koja je u 2008. g. planirala da utroši 1,3 mil. KM u sportsku infrastrukturu. Specifično za opština Foča je što je umjesto planiranih 500.000 KM za ovu namjenu utrošeno oko 3 puta više, a opština Novo Sarajevo umjesto planiranih 14% potrošila je svega oko 2,5%. Od posmatranih opština, najmanja izdvajanja za sportske organizacije imale su opštine Novo Sarajevo, Livno i Doboј.

Za institucije kulture najveća izdvajanja obezbijedena su u budžetima Mostara i Travnika, preko 4,5%. Ovaj podatak za Mostar ipak treba uzeti sa rezervom jer iako planirana sredstva za 2008. godinu spadaju među veća izdvajanja za kulturu u promatranim opštinama, aktualno stanje u Mostaru nam daje jednu sasvim drugu (katastrofalnu) sliku o stanju u kojem se nalaze institucije iz oblasti kulture u Gradu Mostaru. Ove su institucije uslijed nedostatka sredstava u 2009. godini bile prisiljene zatvoriti svoja vrata za posjetitelje. Za infrastrukturne objekte iz oblasti kulture izdvajanja iz lokalnih budžeta bila su prilično mala, u prosjeku 0,3%. Jedino je opština Bijeljina planirala kreditna sredstva od oko 1 mil. KM u 2008. za izgradnju Centra za kulturu na lokaciji današnjeg Doma omladine, ali građevinski radovi na tom objektu još nisu započeli. Za projekte nevladinih organizacija, veoma mala sredstva izdvajaju opštine Banjaluka i Bijeljina, svega 0,14% od svojih budžeta.

OPŠTINA/ GRAD	BUDŽET 2008.	% ZDRAV.	% CSR	% OBRAZ.	% STIPEND.	% PUTEVI	% SPORT. ORG.	% SPORT. INFR.
Banjaluka	163.009.000	0,9	4,5	4 ¹²	1	12	1,9	1,9
Bihać	44.340.635	0,78	2,7	2	0,3	21	3	2
Bijeljina	54.438.621	1,7	3,2	8,6	0,5	7,9	3,4	0,2
Doboј	45.000.000	0,3	8	6	4	8	1,4	0,2
Foča	8.150.000	1,2	7,2	3	2	10	3	6,7
Livno	11.448.000	0,07	4,1	6.9	0,5	7,3	1,2	0,7
Mostar	56.358.000	0,25	1,9	4,5	0,4	2,7	2,2	0
N. Sarajevo	37.595.000	0,87	0,81	0,38	0,88	7,7	0,25	14
Pale	11.346.294	0,26	3,14	0,7	0,25	18.2	2,5	0,6
Š. Brijeg	8.461.400	0,6	2,9	5,7 ¹³	0,5	6,5	2,8	0

¹² Stavka ne uključuje iznos od 6,1 mil KM ili 3,8% od ukupnog budžeta koji se izdvaja z predškolsko obrazovanje

¹³ Stavka ne uključuje iznos od 640.000 KM ili 7,6% od ukupnog budžeta koji se izdvaja za prevoz učenika, i procenatalno je najveći u poređenju sa ostalim opštinama

Travnik	13.621.000	0,15	2,2	4,4	0,9	11	1,6	7,5
Trebinje	22.305.578	1,6	5,7	4,3	0,3	7	3	0,3
Tuzla	65.961.705	0,15	0,8	0,15	0,2	9,4	2,7	5,6
Zenica	42.600.000	0,3	7	0,3	0,01 ¹⁴	8,7	1,8	30

Tabela 2

U oblasti obrazovanja, opštine najvećim dijelom nemaju obavezu izdvajanja budžetskih sredstava, ali ih zakon o lokalnoj samoupravi ne sprječava da to rade u interesu građana. Tako imamo situaciju da opštine Novo Sarajevo, Zenica, Tuzla i Pale izdvajaju manje od 1% za obrazovanje, dok opštine Bijeljina, Trebinje i Travnik izdvajaju oko 4,5% iz svojih budžeta za obrazovanje. Uzme li se u obzir i kreditni aranžman opštine Bijeljina za izgradnju Centra za visoko obrazovanje u 2008. godini, taj procenat u ovoj opštini iznosi čak 8,6%. Opština Široki Brijeg izdvaja 5,7% za obrazovanje, ali istovremeno ima enormno visoka izdvajanja za prevoz učenika, 7,6% od ukupnog budžeta ili oko 640.000 KM. Za studentske stipendije, lokalne uprave izdvajaju u prosjeku 0,5% od svojih budžeta, a izuzetak je Doboј koji je u 2008. planirao 4% budžeta opštine u svrhu stipendiranja.

Po pitanju primarne zdravstvene i socijalne zaštite, nalazi govore o veoma različitoj slici u posmatranim opštinama. Lokalne vlasti najviše sredstava za zdravstvo u 2008. godini izdvojile su u Bijeljini i Trebinju, preko 1,6% od lokalnih budžeta. Uzme li se u obzir i kreditno zaduženje opštine Bijeljina za izgradnju nove bolnice, taj procenat penje se na čak 4% izdvajanja za zdravstvo. Većina ostalih posmatranih opština za ovaj sektor izdvaja manje od 0,5%. Za očekivati je da opštine u RS za zdravstvo izdvajaju nešto više nego u FBiH zbog različite nadležnosti, ali ta razlika nije primjetna. Istovremeno, u opštinama Tuzla, Doboј i Široki Brijeg, na jednog ljekara u primarnoj zdravstvenoj zaštiti dolazi manje od 800 stanovnika, dok je u Banjaluci i Livnu taj broj veći od 2.600, što je zabrinjavajuće. U Republici Srpskoj, prema Projektu porodične medicine, predviđeno je maksimalno 2.000 stanovnika na jednog ljekara porodične medicine. Najviše vozila hitne pomoći u odnosu na broj stanovnika građanima je na raspolaganju u opštini Travnik, čak 11, dok mnogo veći grad kao što je Zenica, raspolaže sa svega 5 vozila.

U oblasti socijalne zaštite, za centre za socijalni rad najveća budžetska izdvajanja imaju opštine Doboј, Zenica i Foča sa preko 7% od ukupnih sredstava opštinskog budžeta, dok Tuzla izdvaja oko 1%.

Kada je u pitanju zaposlenost, najteža situacija bila je na području opštine Livno, gdje na 8 stanovnika dolazi 1 zaposlena osoba. Ova opština u svom budžetu za 2008. godini nije izdvojila sredstva za direktnе podsticaje firmama za zapošljavanje novih radnika, dok se u obezbijeđenim podsticajima te vrste ističu opštine Bijeljina i Banjaluka. Opština Bijeljina obezbijedila je podsticajna sredstva od 3.000-5.000 KM po novozaposlenom radniku, čime su zaposlene 44 osobe. Pored toga, izdvojena su i sredstva za finansiranje troškova registracije novih preduzeća i uvođenje standarda kvaliteta.

Opština Banjaluka prednjačila je u direktnim podsticajima za zapošljavanje povratnika, čime je zaposleno 30 ljudi uz podsticaje oko 4.000 KM po radniku, a preko poslovnih banaka plasirana su i povoljna kreditna sredstva preduzećima uz uslov zapošljavanja novih radnika. Prema nalazima do kojih je došao CCI, najpovoljnije stanje po broju zaposlenih osoba bilo je u opštinama Novo Sarajevo, Banjaluka i Trebinje, gdje je na 3,5 stanovnika zaposlena 1 osoba.

---

¹⁴ Najveći broj studenata stipendira se sa nivoa ZE-DO kantona

OPŠTINA/ GRAD	BROJ STANOVNIKA	BROJ STANOVNIKA NA 1 ZAPOSLENU OSOBU	BR STANOVNIKA NA 1 LJEKARA U PRIM. ZDR. ZAŠТИTI	BROJ STANOVNIKA NA 1 ZAPOSLENOG U OAS
Banjaluka	227.046	3,7	<u>2.700</u>	330
Bihać	61.191	4,9	1.275	<u>200</u>
Bijeljina	110.300	4,6	1.115	395
Doboj	81.426	4,5	700	380
Foča	25.759	4,6	1.075	290
Livno	32.161	<u>8</u>	<u>2.680</u>	330
Mostar	111.116	4,3	1.155	<u>190</u>
N. Sarajevo	73.379	3,1	770	300
Pale	27.185	3,9	1.400	320
Široki Brijeg	26.252	6	770	300
Travnik	55.217	4,7	1.040	500
Trebinje ¹⁵	30.729	3,2	1.230	190
Tuzla	131.464	4	700	300
Zenica	130.031	4,8	2.000	410

Tabela 3

U oblasti komunalnih usluga, nalazi CCI govore da u 14 posmatranih opština, najskuplju vodu piju građani Tuzle, sa cijenom od 1,24 KM/m³, uz dodatne troškove od 0,35 KM za kanalizaciju. Za razliku od Tuzle, građani Zenice vodu plaćaju svega 0,40 KM/m³, uz dodatnih 0,20 KM za kanalizaciju, što je u poređenju sa Tuzlom 3 puta jeftinije. Međutim, opština Tuzla uložila je velike napore za stabilizaciju sistema vodosnabdijevanja, i od 2008. godine nema isključenja u sušnim mjesecima. Sve posmatrane opštine imaju znatno nižu cijenu kanalizacije od vode, osim opštine Bijeljina, gdje je cijena za domaćinstva priključena na novi kanalizacioni sistem ista kao i cijena vode po utrošenom m³, i u decembru 2008. iznosila je 0,77 KM. Lokalne vlasti takvu situaciju opravdavaju ulaganjem sredstava od poskupljenja vode u dalju izgradnju kanalizacije, međutim to će biti veliki udar na džepove građana, kada se uzme u obzir da će cijena vode, a time i kanalizacije i dalje postepeno rasti, a procjene su do nivoa od oko 1,20 KM po m³, što će kada se doda i ista cijena kanalizacije, biti najskupljii vodovodno-kanalizacioni sistem u BiH. Pored toga, opština Bijeljina ima i najskuplju vodu za privredne objekte, koja iznosi 3,16 KM/m³, i 2,08 KM za ustanove, a od ove godine trebao bi početi trend izjednačavanja cijene vode za sve kategorije potrošača.

Od posmatranih opština, najjeftinije centralno grijanje plaćaju građani Doboja, 1,52 KM/m² tokom šestomjesečne grejne sezone, dok Banjalučani i Sarajlije grijanje plaćaju skoro duplo više, čak 2,70 KM/m².

OPŠTINA/ GRAD	VODA (KM/m ³)	KANALIZACIJA (KM/m ³)	GRIJANJE (KM/m ² /6 mj.)
------------------	---------------------------	-----------------------------------	--

¹⁵ U 2009. došlo je do poskupljenja, pa je trenutna cijena 0,71 KM/m³ za vodu, odnosno 0,18 KM/m³ za kanalizaciju

Banjaluka	0,58	0,19	<u>2,70</u>
Bihać	0,94	0,20	nema cg
Bijeljina¹⁶	0,77	<u>0,77</u>	2,40
Doboj	0,43	0,19	1,52
Foča	0,47	0,18	nema cg
Livno	0,77	0,27	nema cg
Mostar	0,87	uklj. u cijenu vode	nema cg
Novo Sarajevo	0,88	0,35	<u>2,78</u>
Pale	0,57	0,22	2,41
Široki Brijeg	0,82	nema kanalizacije	nema cg
Travnik	<u>0,94</u>	<u>0,47</u>	1,94
Trebinje	0,67	0,15	nema cg
Tuzla	<u>1,24</u>	0,12	1,72
Zenica	0,40	0,50	2,24

Tabela 4

Napominjemo da u oblasti komunalnih usluga cijena nije jedini parametar koji treba imati u vidu. Za kvalitet života građana jedne lokalne zajednice od velike je važnosti izgrađenost i kvalitet komunalnih mreža, odnosno procenat građana obuhvaćen određenim uslugama i kvalitet usluga koje im se pružaju. I, u tom kontekstu, ono čime se bavi ovaj projekat – uticaj lokalne vlasti na poboljšanje svih tih parametara.

Skraćenice korišćene u tabelama:

KULT.ORG. – Organizacije iz oblasti kulture

KULT.INFR. – Infrastrukturni objekti iz oblasti kulture

NVO – Projekti nevladinih organizacija

MZ – Mjesne zajednice

LA – Lokalna administracija

SO/OV – Skupština opštine/Općinsko vijeće

ZDRAV. – Zdravstvo

CSR. – Centar za socijalni rad

OBRAZ. – Obrazovanje

STIPEND. – Stipendije

SPORT.ORG. – Sportske organizacije

SPORT.INFR. – Sportska infrastruktura

OAS – Opštinska administrativna služba

---

¹⁶ U 2009. došlo je do poskupljenja vode i kanalizacije, pa je cijena za domaćinstva 0,89 KM/m³

IV PLAN RADA NAČELNIKA I STRATEGIJA RAZVOJA OPŠTINE

Izvještaj o radu načelnika i Opštinske administrativne službe za 2008. godinu razmatran je i usvojen na sjednici SO 23.04.2009. godine. Podnoseći izvještaj, načelnik je ocijenio da su planski zadaci i programi za 2008. godinu realizovani u najvećoj mjeri, apostrofirajući uticaj svetske globalne ekonomske krize koja je postala izražena u posljenjem kvartalu prošle godine.

Među uspješno realizovane projekte Načelnik je uvrstio nastavak realizacije projekta SUTRA Plod sa UNDP, projekte stambenog zbrinjavanja boračkih kategorije u saradnji sa Vladom RS, projekat CEB, sa Vladom TK i druge.

Inače, izvještaj Načelnika opštine je zapravo izvještaj o radu opštinskih Odjeljenja i direktno ne sadržava aktivnosti i postignute rezultate.

Načelnik opštine nije prezentirao Plan rada za tekuću godinu.

Opština posjeduje usvojen 'Strateški plan razvoja opštine Doboј 2007 – 2012'. U izradi ovog dokumenta učestvovala je formirana Partnerska grupa za opštinski razvoj, uz konsultatsku pomoć EDA iz Banja Luke i finansijsku i organizacionu pomoć švajcarskih organizacija MDP i SDC. Dokument sadrži SWOT analizu opštine, elemente vizije razvoja i strateške ciljeve projekta, te projektne akcione planove.

V ZAKLJUČCI I PREPORUKE

Opštinu Doboj karakteriše drastično povećanje budžetskih sredstava posljednjih godina, te donošenje skupštinskih odluka o kreditnim zaduženjima, koja su rezultirala zaduženošću opštine sa kratkoročnim i dugoročnim finansijskim obavezama koje su veće od 20 miliona maraka.

I pored globalne svjetske krize, teško je objasniti postupak lokalnih vlasti da rebalansom opštinskog budžeta u 2009. godini u potpunosti izbace sredstva za stipendiranje đaka i studenata, a u prethodnim godinama taj je broj bio veći od hiljadu.

U segmentu komunalnih usluga se neprimjerenum može smatrati da su cijene isporuke vode u odnosu na 2008. godinu povećane za 47%, a usluge kanalizacije za 70%.

Kada je lokalna uprava u pitanju neopravdano visokim se mogu smatrati sredstva za odborničke naknade. U prošloj godini ona su bila 700 maraka mjesečno, početkom godine su povećana na čak 1.500 maraka, a u junu je taj iznos smanjen za 15 odsto, odnosno na 1.225 maraka, što je i dalje ubjedljivo najviše među posmatranim opštinama.

Projekat „Lokalna uprava za kvalitet života građana“ podržan je od strane EU.
Stavovi izneseni u ovom dokumentu isključiva su odgovornost CCI i ne odražavaju stavove Evropske Unije.